

JOE ORTON
KAJ JE VIDEL
BATLER

**POP-ART BURKA (Z
BEDASTO SREČNIM
KONCEM)**

Namesto da bi imelo občinstvo pregled nad dogajanjem in bi se naslajalo nad svojo vsevednostjo, v neredu na odru skupinsko izgubi glavo in ne ve več ničesar, medtem ko dramski liki z osuplo preprostostjo naenkrat vse bolj razumevajo svet okoli sebe.

Sodobna komedija brez bogov je za Ortona nedokončana, zato v epifaničnem koncu svoje igre, ko narednik Match končno najde skrivnostno izginuli del Churchilovega kipa, mnogopomensko cigaro, vse udeležence svojega malomeščanskega misterija Orton pošlje v nebo. Dve leti pred Apollom.

»Jasno, da smo vsi nori in le tisti
niso, za katere mislimo, da so.«

Pihalni orkester Vogrsko letos praznuje 80. obletnico delovanja. Za njegov začetek štejemo letnico 1932, ko so glasbeno zasedbo uradno registrirali. Orkester je prvi vodil Oskar Gorjan, za njim se je zvrstilo še pet dirigentov: Franc Žižmond, Alojz Jarc, Severin Marvin, Matej Špacapan in sedanji dirigent Tomaž Škamperle.

V 80 letih je orkester utihnil le med drugo svetovno vojno, leta 1946 pa so se godbeniki spet zbrali in nadaljevali glasbeno tradicijo.

Jeseni leta 2000 je za dirigentski pult stopil Tomaž Škamperle. Število članov orkestra je kmalu preseglo število petdeset, nadaljevala in posodobila se je tradicija godbeniške šole na Vogrskem. Pod novim vodstvom se je orkester dvakrat udeležil tekmovanja v Španiji, praznoval je 70-letnico delovanja, zamenjal uniforme, se udeleževal slovenskih tekmovanj pihalnih orkestrrov in revij, prirejal samostojne koncerte, aprila 2011 pa je nastopil na tekmovanju v Splitu.

Pihalni orkester je svojo zasedbo dodatno okreplil jeseni leta 2011, ko se mu je pridružilo večje število mladih, ki so prej sestavljali Šolski orkester Vogrsko. Tako orkester trenutno šteje okrog 60 članov.

Intro: **CHARIOTS OF FIRE**

V DOLINI TIHI

(I. stavek: V dolini tihi)

Emil Glavnik, arr. Vladimir Mustajbašić

MARTIN KRPAN

*Glasbena povest po pripovedki Frana
Levstika*

Emil Glavnik, arr. Samo Auguštin

- I. stavek: Po primorski poti
- II. stavek: Na cesarskem dvoru
- III. stavek: Na bojišču

RADI IGRAMO

Jaka Pucihar

GALOP ZA TRI TROBENTE

Bojan Adamič

*Solisti na trobentah: Jani Gregorič, Jure
Fornazarič in Martin Petrovčič*

ČEZ ŠUŠTARSKI MOST

arr. Mirko Orlač

Pevka: Mojca Velikajne

FIČFIRIČ

Bojan Adamič

Solistka na pikolu: Jasna Živec

DAN LJUBEZNI

arr. Mirko Orlač

Pevka: Mojca Velikajne

I G R A J O

člani gledališke skupine Grgar

Doktor Prentice: **Aleš Bremec**

Gospa Prentice: **Julija Ipavec**

Geraldine Barclay: **Ksaverija Plesničar**

Nickolas Beckett: **Matej Čubej**

Doktor Rance: **Robi Cotič**

Narednik Match: **Matjaž Volk**

Režiser: **Radoš Bolčina**

Kostumi, scena, gledališki list, plakat: **Anamarija Valantič**

Luč, ton: **Matej Humar**

Izbor glasbe: **Matej Čubej**

Odrski delavci: **Vsi**

Kaj je videl batler je Ortonova zadnja drama, napisana pred smrtjo leta 1967. Prvič je bila uprizorjena dve leti pozneje. Čeprav jo je napisal sorazmerno mlad, pri štiriintridesetih, pomeni vrh njegovega ustvarjanja.

Joe Orton (1933–1967) je živel v času otrok cvetja, Vietnamu in Andyja Warhola.

Mnogi literarni zgodovinarji – specialisti za izmišljevanje novih imen – so ob Ortonovi samosvoji dramski poetiki obupali. Niso ga mogli namreč razglasiti niti za zapoznelega transavantgardnega absurdista niti za zgodnjega predhodnika predpostmodernizma. V njegovih prvih delih so resda našli Pinterjeve in Beckettove sledove, v poznejših dramah pa se je izmuznil vsem teoretičnim opredelitvam in ostal veselo nerazumljen vse do danes.

Feydeaujeve spalnične farse iz 19. stoletja navadno primerjamo z natančnim mehanizmom švicarske ure, v katerih se dejanje zapleta in razpleta tako nezmotljivo, kot bi ga gnala nevidna vzmet, in osebe na odru se včasih zdijo kot nevidna zobata kolesca, med katera skriti dramatik ves čas doliva olje, da se ne bi ustavila.

Ortonova živalska ekstatična farsa pa deluje kot tajvanska ali hongkonška preprosta zapestna elektronska kvarc ura za pet evrov. In če je Feydeaujev švicarski mehanizem meril sekunde, Ortonovi kristali nihajo na tisočinko natančno – brez napake.

Vsi odhodi in prihodi so načrtovani tako, da ne zamudimo niti ene same komične situacije. Ko so na odru končno zbrane vse osebe in ko natančno vemo, da bo dogajanje razpletel/razpletla dr. Prentice ali njegova žena ali gospodična Geraldine ali vsaj hotelski strežaj Nick, če ga že ne bo uspelo razvozlati naredniku Matchu ali nadpsihiatru Rancu, ga zaplete ravno tista oseba, za katero smo bili najtrdneje prepričani, da bo njena zdrava pamet vendarle zmagala. Zaplete do tiste mere, ki se zdi najbolj nemogoča vse do – naslednjega trenutka. In to se ponavlja! Ponavlja vse do najbolj briljantno bedastega srečnega konca v zgodovini svetovne komediografije.

V osrčju komičnega uživanja Ortonove divje, transvestitske, histerično retorične farse leži ženska, ta najmočnejša vzpodbuda za zabavne strasti in kapitalno neumnost, ki jo lahko povzroči le brezupna ljubezen. Dionizično, v obliki mnogovrstne perversnosti vstopa v igro z velikansko seksualno energijo, ki je sinonim za domišljijo.

Preprosta osnovna situacija: zdravnik hoče zapeljati svojo prihodnjo tajnico, vendar ga preseneti žena. In ker je ta zdravnik psihiater, je energije čisto dovolj za celotno dramo.

Enostaven zaplet, ki ga naključja z vdorom oblasti iz zunanosti in popolna odsotnost zaupanja v racionalno potisnejo v besen komični ritem.

Zapletanja se množijo s strah vzbujajočo hitrostjo, zato igra simbolizira svet impulza, ki je temelj komedije, v svojem jedru podobne sanjam, samozadovoljne, zveličavne, narcisoidne ...

Osnovna enota Ortonovega dialoga je paradoks, ki se ravna po načelu, da vemo vse, razen tega, da vemo vse. Pri tem se seveda izkaže, da nori psihiatri – pobožni, mistifikatorski poklicni sleparji, polni praznovernega psihiatričnega malikovanja – maltretirajo poštene norce in vedo natančno tisto, česar ne bi smeli.

Kot grenka obtožba blaznečega sveta se drama poigrava s farsičnimi temami identitete (predvsem spolne), incesta, oblasti in vprašanj, kako ostati normalen v norem svetu. Osebe si zaman prizadevajo vzpostaviti svojo moškost ali ženskost. Odkrijejo le, da je hudo pomembna.

Zavod dr. Prentice je privatna blaznica, nekakšen mikrokozmos sveta.

»Jasno, da smo vsi nori in le tisti

niso, za katere mislimo, da so.«